

Sprawa która ciągnęła się od 9 miesięcy załatwiona

Wolne Terytorium Triestu

pod kontrolą Organizacji Narodów Zjedn.

PARYŻ (FA). Ministrowie spraw zagr. osiągnęli porozumienie w 2 zasadniczych sprawach, których nie można było uzgodnić od 9 zgorą miesięcy. Są to sprawy Triestu i kolonii włoskich.

Data konferencji pokojowej nie została jeszcze ustalona. Min. Byrnes domagał się coprawda wyznaczenia konferencji na koniec miesiąca lipca, jednak Molotow nie zgodził się na tak wczesną datę. Jako ewent. daty zwołania konferencji wysunął terminy 1 wrz. 15 września, a w każdym bądź razie nie wcześniej, jak koniec sierpnia. Sprawa ta poddana jeszcze będzie dyskusji. Zdaniem Molotowa konferencja nie może być wyznaczona przed osiągnięciem porozumienia w sprawie odszkodowań wojennych.

Jeśli chodzi o uzgodnioną sprawę umiędzynarodowienia Triestu, to za podstawę porozumienia służyła propozycja min. Byrnasa, opierająca się na propozycji min. Bidault i Molotowa. Ustalono następujące punkty:

1. Granice Wolnego Terytorium Triestu zgodne z linią demarkacyjną zaproponowaną przez min. Bidault — zagwarantowane zostaną przez Radę Bezpieczeństwa, podobnie jak i integralność tego okręgu.
2. Większa część Istrii wraz z terytorium Pola przypada Jugosławii.
3. Konferencja pokojowa ma opracować szczegóły dotyczące zarządu i statutu, który musi być jeszcze zatwierdzony przez Zgromadzenie ogólne ONZ i Radę Bezpieczeństwa.
4. Specjalna komisja złożona z przedstawicieli 4 mocarstw ma być ustanowiona natychmiast celem opracowania projektu statutu.
5. Gubernatora Triestu mianuje Rada Bezpieczeństwa po wysłuchaniu opinii Włoch i Jugosławii. Gubernator ten będzie zobowiązany do składania sprawozdań rocznych na ręce Rady Bezpieczeństwa.
6. Władze prawodawcze i wyko-

Jak osiągnięto porozumienie — Sprawa kolonii włoskich też załatwiona — Kiedy odbędzie się konferencja pokojowa

nawcze zostaną ustalone na zasadach demokratycznych, łącznie z zasadą wolności głosowania.

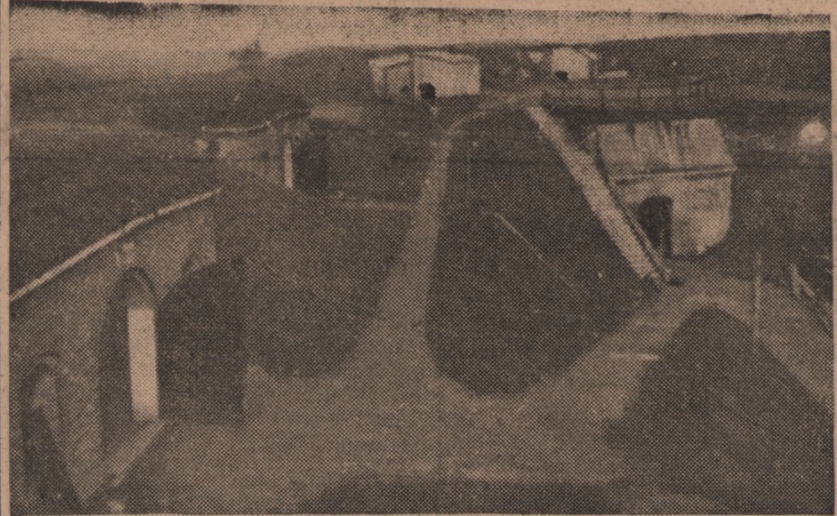
Na dojście do skutku powyższego porozumienia złożyły się ustępstwa wszystkich czterech ministrów. Zgodzono się na to, że Wolne Terytorium Triestu ustala się na stałe, a nie na proponowany przez min. Bidault okres 10 lat. Ostatnie słowo w sprawie statutu należy do konferencji pokojowej a nie do czterech ministrów.

W sprawie kolonii włoskich ministrowie zgodzili się na projekt klau-

zuli min. Byrnasa, że Włochy zrzekają się suwerenności nad koloniami, które do czasu ostatecznego załatwienia tej sprawy w ciągu najbliższych 12 miesięcy pozostaną pod dotychczasowym zarządem, przy czym w niektórych okęgach pozostanie administracja francuska. Ostateczną decyzja Wielkiej Czwórki może doprowadzić albo do całkowitej niezawisłości kolonii, albo do powiernictwa Narodów Zjednoczonych.

W związku z naleganiem min. Byrnasa na ustalenie bliskiego terminu konferencji pokojowej, ministrowie postanowili zwrócić się do swoich zastępców, celem zasięgnięcia opinii, ile czasu trzeba na wygotowanie i rozesłanie wszystkim 21 państwom tekstów traktatów pokojowych, przy uwzględnieniu, że ministrowie zakończą obrady w ciągu najbliższych dni.

Dzieło Artura Greisera

Fort VII, obóz koncentracyjny pod Poznaniem. — Kazamaty śmierci.

Tajemnica ucieczki Bormanna przed Trybunałem Norymberskim

Człowiek który wywoził zwłoki Ewy Braun

Erick Kempka — szofer Hitlera zeznaje

NORYMBERGA (FA). Przed Trybunałem zeznawał osobisty szofer Hitlera Erick Kempka. Oświadczył on, że widział Marcina Bormanna po raz ostatni w nocy z 1 na 2 maja 1945 r. na dworcu w Berlinie przy Friedrichstrasse. W bezpośredniej bliskości Bormanna poszedł w powie-

trze jeden z czołgów. Kiedy Kempka oguszony wybuchem podniósł się i rozejrzał za Bormanem — już go nie było.

Zapytany przez prokuratora amerykańskiego Doda, czy jest on jedynym człowiekiem, mogącym stwierdzić śmierć Hitlera oraz ostatnim,

który widział żywego Bormanna, Kempka odpowiedział: „Mogę stwierdzić, że Hitler zmarł w dniu 30-go kwietnia między godz. 14 a 15”.

Następnie Kempka oświadczył, że zwłoki żony Hitlera — Ewy Braun wynosił osobiście z bunkra kancelarii Rzeszy. Świadkiem śmierci Hitlera nie był, ale widział, jak i jego zwłoki zawinięte w koc, wyniesiono. Świadek wyraźnie widział nogi Hitlera wychylające się ze zwojów koca. Widział też, jak zwłoki zostały spalone.

Powracając do sprawy Bormanna, Kempka oświadczył, że Bormann miał na sobie kurtkę skórzaną z odznakami obergruppenführera i czapkę SS. Dwaj inni ludzie, zdaniami Kempki, szli razem z Bormanem — pułk. Stumpfegger i sekretarz stanu w ministerstwie propagandy Naumann. „Zadnego z nich nie widziałem więcej” — zeznał świadek.

Polska na zjeździe Międzynarodowego Związku Miast

WARSZAWA (sm). W Brukseli odbyła się konferencja Międzynarodowego Związku Miast i Samorządu. Polskę reprezentowali: prezydent Warszawy inż. St. Tolwiński i prezydent Gdyni H. Zakrzewski.

Konferencja miała na celu wznowienie stosunków między organizacjami, które przed wojną wchodziły do Międzynarodowego Związku Miast i Samorządu. (Przed wojną do Komitetu Związku wchodził prezydent Warszawy Stefan Starzyński i dr Włodek, b. prezydent Grudziądz — obaj zginęli podczas okupacji).

W konferencji wzięli udział przedstawiciele Belgii, Bułgarii,

Luksemburgu, Holandii, Polski, Szwajcarii, Czechosłowacji, Turcji, i Stanów Zjednoczonych (jako obserwatorzy). Delegat Polski — inż. Tolwiński wygłosił na zjeździe dłuższy referat informacyjny, na-

⊕ Ciąg dalszy na stronie 2-ej.

Groźny pożar w fabryce porcelany

PRAGA (PAP). W miejscowości Lesov koło Karlowych Warow wybuchł w tamtejszej fabryce porcelany olbrzymi pożar, który zniszczył niemal całe wewnętrzne urządzenie oraz magazyny gotowych wyrobów. W akcji ratowniczej brało udział kil-

kanaście zespołów straży pożarnych z okolicy. Szkody obliczane są na kilka milionów koron. Władze bezpieczeństwa prowadzą dochodzenia w celu ustalenia, czy przyczyną pożaru nie jest sabotażem ze strony zamieszkałych tam Niemców.

Ambasador Lange w Warszawie

WARSZAWA (PAP-ms). Do Warszawy przyleciał samolotem z Paryża ambasador Polski w Stanach Zjednoczonych dr Oskar Lange z małżonką.

Ekzekucja zbrodniarzy ze Stutthofu

GDANSK (ZAP). 4 lipca o godz. 17 nastąpiła publiczna ekzekucja przez powieszenie 11 skazanych wyrokiem Sądu Specjalnego w Gdańsku zbrodniarzy ze Stutthofu. Na wzniesieniu gdańskim t. zw. Stolzenbergu zawisło na szubienicy 6 mężczyzn i 5 kobiet. Prezydent Bierut nie skorzwał w stosunku do nich z prawa łaski.

Min. Stańczyk odpłynął do Nowego Jorku

GDANSK (jm). Dnia 1 bm. min. Stańczyk, który został Generalnym Dyrektorem Komitetu dla Spraw Społecznych przy ONZ odpłynął amerykańskim statkiem „Rockland Victory” do Nowego Jorku. Min. Stańczyk był uroczystie żegnany przez wicewojewodę gdańskiego Gadowskiego, przedstawicieli Zarządu Miejskiego Gdyni i Gdańska oraz członków Woj. Komitetu PPS, której jest członkiem.

Hitler przestał być honorowym obywatelem Monachium

MONACHIUM (ZAP). Nowowytbrana rada miejska w Monachium uchwaliła z listy honorowych obywateli miasta skreślić Adolfa Hitlera, Hermana Goeringa, Franciszka Ksawerego Schwarza i dawnego gauleitera Wagnera. Stało się to w rok po załamaniu się Niemiec. Niezbyt prędko, wobec jednak... tysiącletniej Rzeszy i tak krótki był honor.

Bomby wybuchają w Trieście

TRIEST (ms). Strajk powszechny w Trieście trwa nadal i nic nie zapowiada jego szybkiego zakończenia.

Na jednym z przedmieść wybuchły dwie bomby, przy czym dwie osoby odniosły rany. Redaktor naczelny gazety komunistycznej skazany został przez władze na 200.000 lirów grzywny. Liczba aresztowanych podczas ostatnich poruchów wynosi 69 osób.

Anglicy zwalniali aresztowanych Żydów

Wedle ostatnich wiadomości w Palestynie zwolniono dość dużo spośród aresztowanych Żydów. W samym Tel-Awivie zwolniono 50 osób.

Droga ku Polsce

Niedawna wizyta posła do Łużyckiej Rady Narodowej min. Pawła Cyża w Poznaniu wysunęła znowu zagadnienie niepodległości Łużyc do rzędu spraw bieżących, sugerujących uwagę szerokiej mas społecznej polskiej.

W szeregu spraw, które mają być poruszane na przyszłych konferencjach dyplomatów o sprawie łużyckiej nadal głucho. Łużycka Rada Narodowa podjęła w ostatnim czasie szeroką akcję dyplomatyczną na własną rękę, której owoce może nie dadzą długo czekać na siebie, wszystkie jednak wysiłki pozostaną bezplodne, o ile nie zainteresuje się tym problemem cała Europa, o ile nie przekonają się o wadze tych zagadnień czynniki międzynarodowe zwycięskiej demokracji i świata. „Łużycom wolność” to nie tylko tytuł książki, to Ojciec nasz każdego ceniącego wolność i sprawiedliwość człowieka. „Łużycom wolność”, to nie tylko utopijne hasło garstki marzycieli poznańskich, krakowskich czy wrocławskich, to drogowskaz polityczny, to „być albo nie być” pokoju skołatanej wojnami Europą.

Zagadnienie Łużyc pali jak ogromna krzywda, jak wyrzut zapomnianych mogił i przemilczanych bohaterów. Pali ono nie tylko zresztą sumienia zwycięskich narodów, ale także staje się solą w oku powojennych Niemiec. Niemcy dobrze wiedzą, doskonale rozumieją, że tak długo mogą marzyć o regeneracji swoich sił witalnych i ideologicznych, jak długo wczorajszy wróg jest za Odrą i Renem, a jutrzejszy „Lebensraum” w wygojonym sercu rodzimej ziemi. Tylko że ta nawet ziemia nie jest wcale rodzima. Łużycy kiedyś opierały swoje granice o Ren i południowe stoki Alp kultura łużycka stała się kolebką wielu kultur dzisiejszej Europy. Wystawa wrocławska „Słowianie na ziemiach śląskich”, zorganizowana w seminarium polonistycznym w Wrocławiu powinna stać się kopaliną materiałów dla polskiej nauki, dla polskiej publicystyki, dla badań naukowych i wieców propagandowych. Szkoda, że precyzyjne, naukowe sformułowanie naszych praw i ambicji, oparte na rzeczowych, konkretnych faktach i przesłankach giną w powodzi wytartych komunałów i gazetarskich frazesów. Szkoda, że wystawa wrocławska czy obrady krakowskiej Rady Naukowej dla zagadnień Ziemi Odzyskanych znane są jedynie nielicznym kołom ekspertów i naukowców. Właśnie tym, a nie innym materiałem powinniśmy zasypać kraj i sumienia jego obywateli. Wymowa cyfr i faktów wiecej znaczy, niż napiętkniej skreślony artykuł wstępny czy najpłomienniejszy wiersz o Wrocławiu.

Niemcy cenili i cenią fakty. Przewidując niepomysłny dla nich przebieg przyszłych rokowań dyplomatycznych (oby był takim naprawdę), starają się w miarę możliwości „zabezpieczyć” ziemię łużycką, a jeżeli już nie ziemię, to przynajmniej skarby tej ziemi. Łużycy nie są krajem przemysłowym, znaczenie tej ziemi polega raczej na zagadnieniach etnicznych czy strategicznych. Póki jednak czas pozwala, prowadzi się politykę cichej germanizacji, masowej emigracji swoich elementów na zagrożone tereny, wreszcie specyficznego szabru. Oto jak niedawno podała Zachodnia Agencja Prasowa, na wszystkich placach składowych Berlina leżą olbrzymie hałdy wę-

gła brunatnego, wywożonego przez wiele tygodni z Dolnych Łużyc. Od szeregu tygodni płyną wszystkimi torami sznury wagonów z torfem do serca Niemiec, aby pozornie zabezpieczyć zagadnienie opału na zimę. Wierzymy: Niemcy odczuwają brak kopalń śląskich, ale wiemy skądinąd, że sabotują wydobycie węgla w zagłębiu Ruhry. Wierzymy: Niemcy boją się zimy, ale wiemy skądinąd, że chodzi im o zupełnie coś innego. Łużycy są terenem spornym. Trzeba wywieźć, co się da. Kiedyś wywoziło się czarnozemne ukraińskie wagonami do kraju, kiedy nie było już nic innego do wywieżenia. Kiedyś wywoziło się skarby sztuki i urządzenia fabryk, meble i dzieci polskie. Dzisiaj wywozi się chociaż brunatny węgiel ubogich Łużyc. „Der ewige Raubritter“ jest nieśmiertelny.

Węgiel łużycki niszczy pod gołym niebem Berlina. Marnują się w ogromnych hałdach u piekarzy i rzeźników berlińskich. Ale jak pozwalamy im dzisiaj z naszych granic wywozić swoje lary i penaty, chętnie pozwolilibyśmy wywozić torf łużycki, byle tylko opuścili tę ziemię tak samo skądinąd i bezpowrotnie, jak opuszczają dzisiaj Wrocław czy Szczecin.

Bo Łużycy wrócą do Słowian. Musimy w to wierzyć, jeżeli chcemy choć w części, choć w okrucieństwach uratować naszą poczucie sprawiedliwości i naszą wiarę w lepsze jutro świata. Bo Łużycy wyciągają dzisiaj ręce ku Polsce i ku niej właśnie grawitują, według słów min. Cyża, coraz mocniej i wyraźniej. Bo tylko w Polsce widzą swoją ostoję i możliwość osiągnięcia tych wielkich celów, ku którym żegluje wszystkimi żaglami cały świat słowiański.

LESZEK GOLINSKI

Eksport ołowiu do Indji

GDYNIA (jm). Angielski statek „Baltara“ przybył do Gdyni z Anglii, przywożąc 900.028 kg drobnych towarów UNRRA, m. in. ekwipunek szpitalny, glicerynę, druki, sprzęt domowy, przyczepki samochodowe, maszyny rolnicze, obuwie oraz 2282 worki poczty. Po rozładowaniu towarów, statek odepłynie do Londynu zabierając w tranzycie do Indji ładunek ołowiu w ilości około 500 t. Transport ołowiu będzie przeladowany w Anglii na inny statek i zostanie skierowany do Kalkuty.

Polski statek „Tobruk“ w remoncie

GDYNIA (jm). Statek „Tobruk“ kończy już wyładunek przywiezionych towarów, to też niezadługo zostanie wprowadzony do stoczni gdyńskiej. Po ewentualnym remoncie statek rozpocznie normalne kursy.

Otwarcie pływalni w Warszawie

WARSZAWA (ms). Prace remontowe na pływalni przy ul. Łazienkowskiej w Warszawie dobiegają końca. Otwarcie jej nastąpi prawdopodobnie już w końcu bież., lub w przyszłym tygodniu. Umożliwi to korzystanie tysiąca osobom dziennie z zimnych i ciepłych natrysków a doprowadzenie do stanu używalności basenu da możliwość urządzania zawodów pływackich na wolnym powietrzu.

Na ostatnim posiedzeniu komisji energii atomowej ustalono sprawy dot. procedury obrad.

Polska na Zjeździe Miast

Cląg dalszy ze strony 1-ej.

wolując do wzajemnej pomocy między miastami i samorządami. Referat ten wzbudził duże zainteresowanie.

Konferencja wyłoniła 5-osobowe Biuro Tymczasowe, do którego wśród przedstawicieli Polski, jako reprezentant krajów Europy Środkowej. Najbliższe posiedzenie Biura Tymczasowego odbędzie się

Warszawa ku czci gen. Sikorskiego

Gen. Sikorski będzie udekorowany pośmiertnie Krzyżem Grunwaldu I klasy

WARSZAWA (PAP-ms). W trzecią rocznicę śmierci gen. Wł. Sikorskiego odbyła się w sali „Roma“ staraniem Zarz. Gł. Stronnictwa Pracy uroczysta akademii. Program akademii oprócz części artystycznej obejmował przemówienie prezesa Zarządu Gł. Karola Popiela na temat „Władysław Sikorski — żołnierz i mąż stanu“.

Weźmień, w godzinach rannych odbyło się w kościele prokatedralnym Ojców Karmelitów uroczyste nabożeństwo żałobne.

Prezydium KRN postanowiło udekorować pośmiertnie gen. Sikorskiego najwyższym odznaczeniem bojowym Polski Demokratycznej, t. j. Krzyżem Grunwaldu I klasy.

Katastrofa samochodowa piłkarzy czeskich

PRAGA (PAP). W pobliżu miejscowości Kutna Hora w Czechach wydarzyła się katastrofa samochodowa,

Co się dzieje z „Batorym“

GDYNIA (jm). Jak się dowiadujemy w chwili obecnej statek „Batory“ kończy już remont w stoczniach w Antwerpii. Pierwszy swój rejs odbędzie przypuszczalnie 24 września br. Trasa prowadzić będzie następująco: Gdynia — Kopenhaga — Southampton — Nowy Jork. Podróż ta będzie pierwszym dalekomorskim kursem pasażerskim „Batorego“.

Krzyż Grunwaldu II kl.

dla śp.

Zygmunta Felczaka

Zmarły w dniu 3 bm. Wicewojewoda Pomorski i I wiceprezes Zarządu Głównego Stronnictwa Pracy — Zygmunt Felczak, odznaczony zostanie pośmiertnie Krzyżem Grunwaldu II kl.

Defraudanci przed sądem

Kary więzienia za bezprawne rewizje i przywłaszczenie sobie mienia poniemieckiego

NYSZA (PAP). Sąd Doraźny w Nysie wydał wyrok skazujący wicestarostę powiatowego Władysława Cierpizsa na karę 7 lat więzienia z pozbawieniem praw na lat 10.

W toku rozprawy udowodniono oskarżonemu Cierpiszowi szereg nadużyć. M. in. oskarżony przywłaszczył sobie fundusze i produkty wydane mu

przez Komitet Wyszledńczy oraz w wielu wypadkach mienie poniemieckie.

Również wójt gminy, Kępnicza Antoni skazany został na dwa lata więzienia za wspólne z Cierpiszem dokonywanie bezprawnych rewizycji i przywłaszczenie sobie mienia poniemieckiego.

Przyrost ludności we Włoszech

RZYM (PAP). Według informacji „Ansa“ ludność Włoch wynosi 45.769 tysięcy mieszkańców, co wskazuje, że w czasie wojny liczba ludności Włoch wzrosła o 770 tysięcy.

Walki na Jawie

MOSKWA (PAP). Jak donosi TASS, powołując się na źródła holenderskie, wojska holenderskie posuwają się ku wewnętrznym rejonom Jawy. Według doniesień ze strony angielskiej, wojska angielskie stoczyły ostatnio z Indonezyjczykami szereg walk. Aktywność bojowa zaznaczyła się w okolicach Surabaja i Semarang.

Attlee jedzie do Australii

LONDYN (PAP). W stolicy Australii Canberra ogłoszono oficjalny komunikat zapowiadający, że premier brytyjski Attlee wraz z małżonką przybędzie w dniu 28 lipca z 2-tygodniową wizytą do Australii. Będzie to pierwsza wizyta urzędującego premiera brytyjskiego w Australii. Premier odwiedzi również Nową Zelandię.

Antyki dla prez. Trumana

PRAGA (PAP). W Czechosłowacji bawi Amerykanin, niejaki Mr Vendelson, który na polecenie swych bogatych mocodawców amerykańskich zakupuje starożytności oraz meble antyczne. Mr Vendelson zakupił m. in. znaczną ilość mebli stylowych, jakie przeznaczone być mają do urzędu prywatnej rezydencji prezydenta Stanów Zjednoczonych — Trumana.

170 rocznica proklamowania niepodległości w Stanach Zjednoczonych

WASZYNGTON (FA). Stany Zjednoczone obchodzą wczoraj niezwykle uroczyste 170 rocznicę proklamowania niepodległości. 4 lipca 1776 r. to data przełomowa w dziejach Ameryki, to data urzeczywistnienia ideałów wolności.

Polsko - fińska umowa handlowa

WARSZAWA (PAP-ms). Stosunki i kontrakty handlowe Polski z zagranicą rozwijają się. Niedawno zawarto umowę handlową polsko-węgierską. Dnia 4 bm. podpisano układ między Polską a Finlandią.

Wianki w Koszalinie

KOSZALIN (ZAP). W Koszalinie odbyły się poraz pierwszy uroczystości wianków, które zorganizowane zostały przez bardzo ruchliwe tutaj koło Związku b. Więźniów Politycznych oraz PZZ.

Polsko - węgierski układ handlowy

BUDAPESZT (PAP-ms). Po 6 tygodniowych rokowaniach podpisany został polsko-węgierski układ handlowy. Polska dostarczy Węgrom 400.000 ton węgla w zamian za środki lecznicze i in.

Wszczęcie prac nad ową konstytucją francuską

PARYŻ (FA). We Francji przystąpiono do intensywnych prac nad przygotowaniem projektu nowej konstytucji. Do komisji konstytucyjnej wpłynął już projekt partii socjalistycznej, a w najbliższym czasie spodziewane jest złożenie projektu przez partię postępowych katolików. Komuniści podtrzymują swój projekt poprzedni, po wprowadzeniu odpowiednich zmian w kwestiach spornych.

Odnalezienie 200 kg złota z obozów koncentracyjnych

PARYŻ (FA). Policja francuska wykryła w górach Tyrolu 8 skrzyń, zawierających 200 kg złota. Złoto to Niemcy odebrali więźniom obozów koncentracyjnych.

Żydzi wypuścili na wolność zakładników angielskich

LONDYN (FA). Wysoki komisarz brytyjski w Palestynie zamienił 2 terrorystom żydowskim karę śmierci na karę dożywotniego więzienia. W związku z tym, tajna radiostacja żydowska podała wiadomość, że 3 oficerowie brytyjscy trzymaní dotychczas jako zakładnicy, wypuszczeni zostaną na wolność.

kłóca pociągnęła za sobą śmierć 11 piłkarzy czeskich, powracających do Pragi. 30 ciężko rannych odwieziono do szpitala, gdzie walczą ze śmiercią. Winny wypadku szofer samochodu ciężarowego został aresztowany.

Proklamacja niepodległości Filipin

LONDYN (ms). W Manili odbyło się uroczyste proklamowanie niepodległej republiki Filipińskiej. Nowy prezydent został zaprzysiężony w obecności przedstawicieli 50 państw. W szeregu miejscowości odbyły się z tego powodu radosne manifestacje. Prezydent Truman nadał do ludności orędzie gratulacyjne.

Amnestia we Włoszech

RZYM (PAP-FA). W związku z amnestią ogłoszoną z racji proklamowania republiki włoskiej, zwolnionych zostało z więzień 50.000 b. fa-szystów włoskich.

Wysłannik Trumana konferuje z przywódcą komunistów chińskich

WASZYNGTON (PAP-FA). Specjalny wysłannik prez. Trumana odbył konferencję z przywódcą komunistów chińskich. Tematem rozmów było ustosunkowanie się komunistów do rządu marsz. Cziang-kai-szeka i sprawa zjednoczenia się obu armii w jedną całość.

Zagadnienie przebudowy i odbudowy Osiedli wiejskich

Po okresie ciężkich zmagani wojennych, które spowodowały tyle zniszczenia w kraju, życie wsi polskiej odradza się na nowo.

Choć brak jest jeszcze zdecydowanego kierunku w poczynaniach organizacyjnych, jak i w pracy bezpośredniej nad planowaniem odbudowy zniszczonych osiedli — uznana jest jednak powszechnie konieczność niezwłocznego podjęcia odbudowy i dalszej planowej rozbudowy wsi.

Na Pomorzu, program planowania odbudowy i rozbudowy wsi ma wykonać Woj. Urz. Ziemiński wraz z Wydz. Odbud. Urz. Woj. i Region. Urz. Planow. Przestrzen. w Bydgoszczy.

Program uwzględni dwa rodzaje zagadnień.

Pierwszy — to stopniowa przebudowa struktury osiedli wiejskich w sposób bardziej trwały i celowy, niż dotychczas, z czym łączy się rozbudowa sieci budownictwa użyteczności publicznej na wsi. Obie te kategorie zamierzeń łączymy w jednym wspólnym programie pod nazwą przebudowy. Zamierza ona do zasadniczego przekształcenia osiedli wiejskich nie tylko pod względem budowlanym, ale również gospodarczym, kulturalnym i społecznym.

Drugą to odbudowa, a więc restytucja gospodarstw zniszczonych w czasie działań wojennych oraz wyrównania założeń, jakie nagromadziły się w dziedzinie budownictwa wiejskiego na skutek zastojów budowlanego w czasie wojny.

Według tych planów stworzy się system związanych ze sobą osiedli oparty na kilku stopniach więzi społecznej.

Stopień najniższy — to grupa złożona z kilku wzgl. kilkunastu gospodarstw tworzących wsi. Takie zespoły gospodarstw będzie mógł organizować spółki narzędziowe, wspól-

ne odsyłanie mleka do Spółdzielni Mleczarskiej, wykonać kosztowniejszą studnię, wreszcie doprowadzić elektryczność lub założyć wspólny punkt radio-odbiorczy.

Następne ogniwo, to gromada wiejska. Składać się ona będzie z kilku przysiółków obejmując teren o promieniu 3 km. Gromada leżąc będzie całkowicie w ramach komunikacji pieszej. Rozwiązane zostaną tym zagadnienia oświaty powszechnej, spółdzielczości spożywczej i rolniczej oraz sprawy kulturalno-społeczne, ogniskujące się w domu gromadzkim.

Stopień trzeci — to teren kilku gromad o promieniu 7—10 km, odpowiadający większej gminie zbiorowej. Zadaniem tej jednostki będzie zorganizowanie drobnego przemysłu przetwórczego w rolnictwie oraz szkolnictwa rolniczego.

W. U. Z. prowadzi obecnie prace przygotowawcze w powyższej dziedzinie. I tak plany zabudowy pierwszej wsi wzorowej są już na ukończeniu. Będzie nią wieś Silno (pow. Chojnice) o obszarze ca 1.000 ha. Po zwózce materiałów nastąpi natychmiastowa budowa 90 gospodarstw.

Na terenach pow. grudziądzkiego, inowrocławskiego, szubińskiego, chojnickiego, chełmińskiego i święckiego przewidziana jest odbudowa 1200 gospodarstw. Sporządzone są również plany zabudowy rozparcelowanych majątków, przy czym na maj. Rzęskowo (pow. Wyrzysk) przewiduje się, możliwe w tym roku, zabudowanie 35 gospodarstw z zastosowaniem budownictwa składowego. Przywiezione zostaną tu gotowe części budynków. Ponadto jako jednym z pierwszych opracowane zostaną plany zabudowy na rozparcelowanych majątkach w pow. toruńskim, bydgoskim i wyrzyskim. (1)

Wiesz kto i jak walczył ?
cierpiał ?
ginął ?
za Ojczyznę podczas minionej wojny
Napisz do I. K. P., który przekaże to potomności!

Dalsze tymczasowe wyniki Głosowania Ludowego

WARSZAWA (PAP-FA). Jak donosi Polska Agencja Prasowa, dalsze tymczasowe wyniki głosowania ludowego przedstawiają się następująco:

W pow. wałbrzyskim odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 92,7%, 2. — 97%, 3. — 99,3%.

W pow. trzebnickim głosowało 95% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 94,6%, 2. — 97,2%, 3. — 99,3%.

W pow. Lubań głosowało 97% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 98,5%, 2. — 99,1%, 3. — 99,8%.

W pow. Kłodzko głosowało 95% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 96,8%, 2. — 98,5%, 3. — 99,5%.

W pow. wrocławskim głosowało 96% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 95,3%, 2. — 97,1%, 3. — 99%.

Lignia miasto. Głosowało 98% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 98,3%, 2. — 99,1%, 3. — 99,9%.

W pow. Iłgiczkim głosowało 95% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 97,6%, 2. — 98,6%, 3. — 99,5%.

Wrocław miasto. Głosowało 94,6% uprawnionych. Odpowiedziało na pytania: 1. — 96,2%, 2. — 97,8%, 3. — 99,5%.

W pow. Góra Śląska głosowało 93% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 94,9%, 2. — 97,5%, 3. — 99,1%.

Jelenia Góra — miasto. Głosowało 94% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 93,7%, 2. 96,7%, 3 — 99,7%.

W pow. Jelenia Góra głosowało 94,4% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 93,8%, 2. — 96,2%, 3. — 98,9%.

W pow. Zgorzelice głosowało 97% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 96,2%, 2. — 98,9%, 3. — 99,5%.

na pytania: 1. — 98,6%, 2. 99,4%, 3. — 99,9%.

W pow. Bystrzyca głosowało 95% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 95,2%, 2. — 97,5%, 3. — 99,3%.

W pow. jaworskim głosowało 96% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 97,6%, 2. — 98,2%, 3. — 99,2%.

W pow. Głogów głosowało 97% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 96,4%, 2. — 98,4%, 3. — 99,5%.

W pow. Kamienna Góra głosowało 98% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 96,9%, 2. — 98,4%, 3. — 99,5%.

W pow. Ząbkowice głosowało 96% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 90%, 2. — 93,1%, 3. — 98,5%.

W pow. Namysłów głosowało 91% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 97,5%, 2. — 98,6%, 3. — 99,4%.

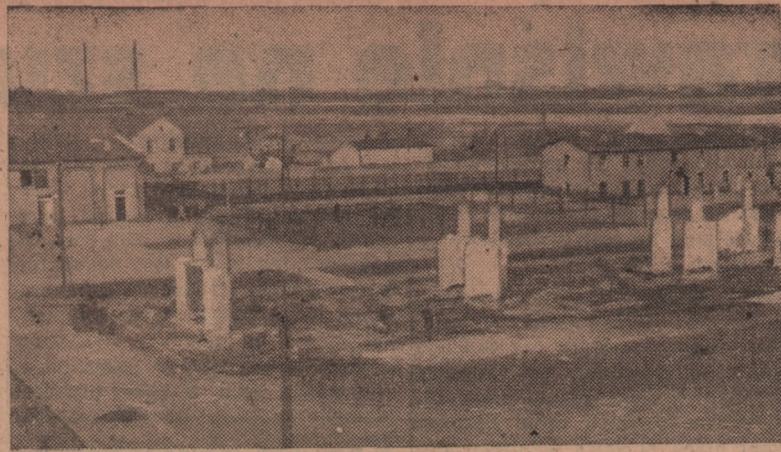
Miasto Wałbrzych: głosowało „tak” — 94%. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 96,3%, 2. — 97,5%, 3. — 99,5%.

W pow. Dzierżanów głosowało 95% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 97%, 2. — 98,5%, 3. — 99,4%.

W pow. Bolesławice głosowało 94% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 95%, 2. — 96,4%, 3. — 98,3%.

W pow. Świdnica głosowało 96% uprawnionych. Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 95%, 2. — 96,4%, 3. — 98,3%.

Dzieło Artura Greisera

Fragment obozu koncentracyjnego w Zabikowie. W środku zdjęcia rezerwki spalonego przez Niemców baraku, w którym zamknięci zostali więźniowie i spaleni żywcem.

Odpowiedziało „tak” na pytania: 1. — 95%, 2. — 97%, 3. — 99,4%.

KATOWICE (PAP-FA). W województwie śląsko-dąbrowskim tymczasowe wyniki głosowania przedstawiają się następująco:

Na pierwsze pytanie odpowiedziało: „tak” — 1,270,075 — „nie” — 253,148; na drugie pytanie „tak” — 1,312,834, „nie” — 192,108; na trzecie pytanie „tak” — 1,366,625, „nie” — 138,190.

Katowice miasto: Na pierwsze pytanie odpowiedziało „tak” — 67,101, „nie” — 7,281; na drugie pytanie „tak” — 69,045, „nie” — 5,337; na trzecie pytanie „tak” — 71,633, „nie” — 2,749.

Dąbrowa Górnicza: Na pierwsze pytanie „tak” — 67,101, „nie” — 7,281; na drugie pytanie „tak” — 69,045, „nie” — 5,337; na trzecie pytanie „tak” — 71,633, „nie” — 2,749.

Dokończenie na stronie 5-ej.

W 536-tą rocznicę Grunwaldu

OLSZTYN (PAP). Dnia 15 lipca odbędą się na polach pod Grunwaldem rocznice uroczystości związane z 536-tą rocznicą wielkopomnego zwycięstwa oręża polskiego nad Krzyżakami. Organizacją święta zajmuje się Polski Związek Zachodni.

WARSZAWA. W ramach tegorocznych uroczystości „Grunwaldzkich”, od 12 do 18 7. br. odbędzie się w Działdowie Zjazd b. profesorów, absolwentów i wszystkich b. wychowanków Państw. Sem. Naucz. w Działdowie.

Program zjazdu m. in. obejmuje kurs mazuroznawczy z udziałem przybywających z Warszawy, Poznania i Olsztyna wybitnych znawców zagadnień regionalnych, wystawę „Walka o polskość Ziemi Zawkrzyńskiej”, zbiorową wycieczkę na Pobożowisko Grunwaldzkie, do Niberka, Pasyrnicy, Olsztyna i Szczytna oraz rozpoczęcie działalności Towarzystwa Badania Dzieł Okupacji i wydawnictwa „Zawkrze”.

Na krawędzi dnia Śpiew wiatraków

Napisał P. Steinmueller

Stoimy na naszych pagórkach, my, czarne obrzymy o skrzyżowanych ramionach, i spoglądając w dół, przyglądamy się życiu ludzi, śpiewając im trudną i niewdzięczną pieśń o cierpliwości:

„Uczcie, o uczcie się od nas cierpliwości, mimo wszystko, co was nęci, mimo wszystko, co was gnębi! Szukasz towarzystwa innych, ich dowcipu, mądrości i wszystkiego, co bliższe, powróć się do twój samotny posterunek na pagórku, kiedy cię życie zmęczyło, a ludzie zranili...”

Kiedy wyjdiesz między ludzi i zdarze ci się, że świat cały należy do ciebie, jakże prędko przekonasz się, że nie ty jesteś osią świata, a że obracają cię zmienne wiatry, które wieją dziś z zachodu, a jutro z północy, że miewasz pokornie ziarno, które one ci sypią, czasem wolno, czasem prędko, ale zawsze cierpliwie...

Chcesz tworzyć i działać, a tymczasem poznasz dni bezwietrzne, w których nic zdziałać nie potrafisz, w których jesteś zdany na bezczynność, gdyż nie ma wiatru...

Cierpliwości, cierpliwości, o ciężkożyciu! bież się i bądź rad, że posiadasz ziarno w zapasie, by twój bieg młyński nie szedł pusty. Bo i to już jest szczęściem!”

tłum. dryg.

Depesze z życzeniami dla prez. Trumana

WARSZAWA (PAP-ms). Z okazji święta narodowego w Stanach Zjednoczonych Prezydent KRN Bolesław Bierut, premier Osóbka-Morawski i Min. Spraw Zagr. W. Rzymowski wysłali do prezydenta Trumana i ministra spraw zagr. Byrnosa depesze z życzeniami.

Zgon śp. Zygmunta Felczaka wywołał w Poznaniu głęboką żałobę

POZNAŃ (tel. wł.). Wiadomość o śmierci wicewojewody pomorskiego Zygmunta Felczaka rozeszła się po Poznaniu, zwłaszcza wśród wszystkich działaczy społecznych i politycznych lotem błyskawicy.

Sp. Wicewojewoda Felczak był z działaczami poznańskimi związany żywą współpracą, z czasów studenckich i pierwszych kroków na terenie polityki.

Wiadomość o przedwczesnej śmierci śp. Zygmunta Felczaka wywołała tu szczery żal, albowiem w pamięci działaczy, zwłaszcza działaczy b. NPR a obecnie Stronnictwa Pracy żył on jako człowiek o niezwykłej dobroci serca, który z uporem umiał realizować swe zamiary. Upór jego był jednak we wszelkich jego poczynaniach połączony z przeświadczeniem konieczności swych przekonań.

W dziennikach poznańskich ukazały się nekrologi śp. Felczaka podpisane przez prezydium KRN.

Konsekracja ks. biskupa dr Kowalskiego

KRAKÓW (wiad. wł. — w.). Konsekracja ks. biskupa dr Kazimierza Kowalskiego odbędzie się dnia 4-go sierpnia br. w Pelplinie.

Zapasy zboża w Anglii na wyczerpaniu

Racjonowanie chleba koniecznością życiową W. Brytanii

LONDYN (FA). W angielskiej Izbie Gmin zakończyła się debata na temat racjonowania chleba, przy czym po niezwykle gwałtownej wymianie zdań, poprawki opozycji zostały 343 przeciw 178 głosom odrzucone. Min. wyżywienia Strachey uzasadnił konieczność wprowadzenia

racjonowania chleba, stwierdzając, że zapasy zboża Wielkiej Brytanii są na wyczerpaniu. Gdyby odstąpić od racjonowania chleba, to — zdaniem ministra — za 3 miesiące Anglia stanęłaby w obliczu katastrofy. Wielka Brytania dostarcza bowiem zboże do krajów zagrożonych głodem oraz do brytyjskiej strefy okupacyjnej w Niemczech. Do tej ostatniej dostarczono ostatnio 192.000 ton pszenicy, 109.000 ton mąki, 100.000 ton jęczmienia, nie licząc kartofli i innych produktów. Niezależnie od tego do brytyjskiej strefy okupacyjnej w Niemczech idą dostawy Stanów Zjednoczonych. Jeśli Stany Zjedn. nie wypełnią swego zobowiązania dostaw miesięcznych do brytyjskiej strefy okupacyjnej w ilości 120.000 ton, to racje żywnościowe wynoszące zaledwie 1.000 kalorii dziennie, będą musiały ulec dalszej obniżce.

Strachey

racjonowania chleba, stwierdzając, że zapasy zboża Wielkiej Brytanii są na wyczerpaniu. Gdyby odstąpić od racjonowania chleba, to — zdaniem ministra — za 3 miesiące Anglia stanęłaby w obliczu katastrofy. Wielka Brytania dostarcza bowiem zboże do krajów zagrożonych głodem oraz do brytyjskiej strefy okupacyjnej w Niemczech. Do tej ostatniej dostarczono ostatnio 192.000 ton pszenicy, 109.000 ton mąki, 100.000 ton jęczmienia, nie licząc kartofli i innych produktów. Niezależnie od tego do brytyjskiej strefy okupacyjnej w Niemczech idą dostawy Stanów Zjednoczonych. Jeśli Stany Zjedn. nie wypełnią swego zobowiązania dostaw miesięcznych do brytyjskiej strefy okupacyjnej w ilości 120.000 ton, to racje żywnościowe wynoszące zaledwie 1.000 kalorii dziennie, będą musiały ulec dalszej obniżce.

Monte Cassino

Napisał: Wacław Skarbek-Zadawka

III
— „Płacze się, mówią, jak g.... w przerebli! — Musi teraz już być blisko do naszych czołowych linii, bo mijamy właśnie baterię ciężkich moździerzy, przemysłnie w stokach gór wkopaną... Ci znów bez potrzeby strzelają, jak wariaci! Huk nas ogłusza, błyski oślepiają. Chcą widocznie nam piechurom zaimponować, a tymczasem ich głupie kawały mogą ściągnąć ogień nieprzyjaciela!

Przechodzimy więc obok nich woszczynie i z pogardą, aby się wreszcie wbić czołem baonu w barykado wąską i stromo wspinającą się rozpłądnie skalną. Jest ona cała usłana glazami i odłamkami skał, z tudem więc przepychają się czołowe kompanie, a ci z tyłu napierają, jak wielkie licho... Żołnierze wprost przez skórę czują, że wśród tych skał jest bezpieczniej, niż w towarzystwie rozgdykanych moździerzy. Moździerzystachojnak! Wrzuci kilkanaście ta-

dunków do swej rury wypali z hukiem, błyskiem i dymem, ucieszy się, że mu to tak sprawnie i różgłownie idzie i... czmych do swej nory pod skałami; zmyka do dziury z wczasu przez saperów przygotowanej, a ty piechurze... na wierzchu, na odkrytym polu! To też napiera piechota gwałtownie do owej rozpłądliny skalnej, tym bardziej, że tu właśnie kres nasze; podróży — Tu mamy czekać dalszych rozkazów. Moja kompania już całkowicie się schowała, za mną — jeszcze jedna się tłoczy, nagle — słychać wyraźnie dalekie odpalenia na stanowiskach niemieckich, a za moment — kotłuje się w powietrzu: świst, szum, wyście... Tak, to znów idzie nawała ognia. Psiakrew! — Pioruńskie moździerzysty — to ich sprawa — wypukali! Przywarliśmy do skał. I najwyższy czas po temu. Oto już rozdarł powietrze huk eksplozji i jednocześnie rozległy się krzyki rozpaczliwe, jęki! Jakiś ranny

wprost nieludzko zawył, ktoś wołał ratunku, a moi sanitariusze smutni — bez rozkazu zawrócili na miejsce wypadku. Jak się okazało, macnęły szwaby koniec naszego baonu. Było kilku zabitych, kilkunastu rannych. Wśród rannych znalazł się również zastępca dowódcy baonu, który jakimś cudem znalazł się w tyle wraz z oficerem materiałowym, po którym tylko czapkę skrwawioną znalaziono.

Szczęście jeszcze, że szkopy nie zarepetowali: gdyby powtórzyli salwę na tym samym celowniku, byłaby bieda. Rabnęli, co prawda, po paru minutach jeszcze kilka razy, ale już wojsko nasze ukryło się w bezpiecznej, głębokiej rozpłądlinie.

I tak trzy dni wśród tych skał siedzieliśmy. W dzień, żadnego ruchu, w nocy... podciąganie amunicji, materiałów saperskich, żywności, wody. Dowódcy ślęczeli nad mapami, czekali się w teren, podglądali. Dla naszego baonu pierwszym przedmiotem do zdobycia było wzgórze, które w nakazanych kryptonimach nazywaliśmy „Widmem”. Następny punkt natarcia — góra San-Angelo, zwało się po naszymu Diabeł, zmienione wre-

szcie na „Szopen” — gwoli porównaniu — w dalszym działaniu nasze było na „Winnicę” i miasteczko Piedimonte. Tak okrażaliśmy twierdzę Monte Cassino od północnego-wschodu, docieraliśmy do Liryskiej doliny i tam mieliśmy się połączyć z brytyjczykami. W ten sposób Cassino byłoby całkowicie odcięte i okrążone. Działanie II korpusu było w ścisłej koordynacji z brytyjską 8-mą armią, dowodzoną przez generała Aleksandra, która posuwała się doliną — drogą na Rzym. Dopóki Cassino nie zdobyte, droga na Rzym jest zamknięta. Stąd taka zaciekłość obrony i furia natarcia.

Jednak mój baon miał pierwszej nocy szturmować najdalej do Winnicy, co stanowiło około 4 km natarcia od podstaw wyjściowych.

Jak się wyżej rzekło, pierwszym celem było Widmo, które podobnie nie było zbyt silnie obsadzone. Jednak zdjęcia lotnicze wykazywały tu zupełnie wyraźnie stanowiska broni maszynowych oraz pilboxy (kute w skale schrony). Wykryto również kilka obracalnych wieżyczek stalowych, najwidoczniej stanowiska dział przeciwpancernych.

Ponieważ z swą grupą szturmową miałem pierwszy uderzać, ogromnie interesowałem się przed polem. A choć wzbroniony był ruch za dnia, wyczołgiwałem się krzakami na punkt obserwacyjny i długo, a pilnie studiowałem przy pomocy lornetki przyszłe pole walki. Naniósłem sobie również za pomocą busoli kąta kierunkowy. W nocy i w boju nie tak łatwo zachować właściwy kierunek. Patrzę więc pilnie na przedpole — do Widma gdzie Niemcy — około kilometra. Teren do niego prowadzi skalisty, osiany kamieniami, a Widmo niewysokie wzgórze pokryte krzakami, tak jak i stanowisko, gdzie się obecnie znajduję. Patrzę i myślę: jutro... na tym skalistym gruncie, w tych tajemniczych krzakach, rozegra się największy szal ludzkości — wojna. Odbędzie się bitwa krwawa a nieustępliwa. Ileż krwi gorącej wsiąknie pomiędzy zimne głowy, ileż żyć ludzkich tu właśnie będzie miało swój kres, ileż jęków i cierpień zawiśnie w powietrzu. Rozhula, roztańczy się śmierć, zamaszysta wosa kosa będzie ciąć na lewo, na prawo — wydzierając życie młodym mężczyznom... A moje?... A co ze mną?

Kalendarzyk

Piątek 5 lipca
Katolicki: Antoniego Marii Zach.
Słowiański: Przybywoja
Historyczny: 1610 Żółkiewski za-
muje Carowe Zajmische w wojnie
z Moskwą.

Za spowodowanie śmierci pięciu osób
zawiśnie na szubienicy

Czytelnicy mają głos

Jeszcze o słusznej sprawie

BYDGOSZCZ (re). Ponura tragedia prześladowanych i mordowanych, przez Niemców, Polaków, otworzona została na rozprawie Sądu Specjalnego z Torunia na sesji wyjazdowej w Bydgoszczy.

Przed sądem stała mieszkanka Koronowa Kochańska Apolonia, posiadaczka III grupy, która bez żadnego widocznego powodu, posłyszawszy przypadkowo o posiadaniu przez sąsiadów Gonkowskich broni pozostawionej przez polskich żołnierzy, doniosła o tym do policji niemieckiej. W związku z doniesieniem Kochańskiej, Niemcy przeprowadzili dokładną rewizję i po znalezieniu koło stodoły kilku karabinów, aresztowali Stanisława Gonkowskiego, żonę jego Marię Musiałową, Marię Gornikową i J. Szydło. 16-letniego syna Gonkowskiego, Edmunda, przebywającego w tym czasie na pracy przymusowej w Niemczech również aresztowano i przywieziono do Bydgoszczy, gdzie odbył się sąd, w którego wyniku Stanisław Gonkowski i Szydło zostali skazani na karę śmierci, inni zaś na obozy koncentracyjne, gdzie wszyscy zmarli, za wyjątkiem Edmunda Gonkowskiego.

tor domagał się najsurowszej kary, sąd udał się na naradę, po czym ogłosił wyrok, skazujący Kochańską na surową, lecz sprawiedliwą karę śmierci.

AKADEMIA ŻALOBNA KU CZCI SP. ZYGMUNTA FELCZAKA W POMORSKIM DOMU SZTUKI

W piątek (5.VII br.) odbędzie się uroczysta akademja zorganizowana staraniem Zarządu Klubu Literacko-Artystycznego w Bydgoszczy ku czci ZYGMUNTA FELCZAKA — prezesa klubu.

Na program żalobnej uroczystości złożą się: „Słowo wprowadzające” wiceprezesa Klubu L. A. Marijana Turwidia, przemówienie Wojewody Poznańskiego dr Widy-Wirskiego oraz koncert symfoniczny — Bydgoskiej Orkiestry Symfonicznej z udziałem Zygmunta Lisieckiego, który m.in. odegra „Marsz Żalobny” Chopina oraz „Niedokończoną Symfonię” Szuberta.
Początek Żalobnego Wieczoru o godz. 19-tej.

Oskarżona do winy nie przyznała się, twierdząc, że o broni powiedziała tylko znajomym, a od nich ta wiadomość przedostała się do policji. Kłamliwymi zeznaniami oskarżonej, składanymi pod wpływem strachu, urywanim szeptem, zaprzeczyl odpis wyroku sądu niemieckiego, w którego motywach znajdowało się jedynie nazwisko świadka dowodowego Kochańskiej.

Komitet pogrzebowy

W skład Komitetu Pogrzebowego, który zajmuje się organizacją uroczystości żałobnych związanych z oddaniem ostatniej przysługi sp. Zygmunta Felczakowi, wchodzi pp.: Stanisław Brzeziński, sekretarz, Zarz. Gł. SP, dr D. Tilgner — wiceprezes Zarz. Woj. SP w Bydgoszczy, adw. Henryk Trzebiński i rodz. Andrzej Trella.
Wszelkich informacji dotyczących pogrzebu udziela Redakcja „IKP”, tel. 33-41, 33-42.

DELEGACJA STRONNICTWA PRACY NA UROCZYSTOŚCIACH POGRZEBOWYCH

W sobotę o godz. 9 w Bazylice św. Wincentego à Paulo odbędzie się nabożeństwo żałobne na intencję zmarłego Wicewojewody Pomorskiego sp. Zygmunta Felczaka, Prezesa Zarządu Wojewódzkiego Stronnictwa Pracy w Bydgoszczy i Wiceprezesa Zarządu Głównego Stronnictwa Pracy w Warszawie. Wyprowadzenie zwłok sp. Zmarłego nastąpi tegoż dnia o godz. 16-tej.
Na powyższych uroczystościach żałobnych Zarządy Powiatowe i Grodzkie Stronnictwa Pracy reprezentowane będą przez delegacje wraz ze sztabarami.
Zarząd Woj. Stronnictwa Pracy w Bydgoszczy

Z notatnika reporterów

Do Szpitala Miejskiego w Bydgoszczy przywieziona została niej. Maria Siedlecka, która doznała złamania kości lewego uda. Wypadek powyższy wydarzył się przy Al. 1 Maja 166.
Silnego potłuczenia doznał niej. Jan Wrzeziński, zam. w Inowrocławiu. Wrzeziński wypadł z jadącego pociągu. (zz)

Pogotowie Ratunkowe przywiozło z punktu opatrunkowego PCK na Dworcu Głównym do Szpitala Miejskiego w Bydgoszczy funkcjonariusza Straży Wartowniczo-Konwojowej UNRRA niej. Jana Jandreszewicza, zam. w Gdyni przy ul. Morskiej. Konwojent wypadł z pociągu, doznając ogólnego potłuczenia. (zz).

Świadek Edmund Gonkowski, przebywający w obozach niemieckich do końca działań wojennych zeznał pod przysięgą, że słyszał na rozprawie sądowej oświadczenie Kochańskiej.

Z APROWIZACJI

Wydz. Apr. i H. m. Bydg. przypomina wszystkim punktem rozdzielczym artykułów żywnościowych reglamentowanych i z dostaw UNRRA, iż na miejscu widocznym i dostępnym dla ludności kupującej, muszą być wywieszane oddzielnie cenniki na każdorazowo rozprowadzany artykuł z wyszczególnieniem nazwy i rodzaju danego artykułu oraz ceny urzędowej. Cenniki te muszą być zaopatrzone w datę i podpis właśc. wzgl. kier: sklepu rozdzielczego.

Harcerze bydgoscy płyną na morze

BYDGOSZCZ (zz). Na pierwszą po wojnie wyprawę morską wyruszyła z przystani 16 D. Ż., zbudowana przez harcerzy łódź żaglowa „Zew” (pow. żagla 10 m kwadr.). Obóz na wodzie czterech młodych druhów będzie dobrą zaprawą do planowanego w przyszłym roku wyjazdu na wyspę bałtycką Bornholm.

6 miesięcy więzienia za kradzież

BYDGOSZCZ (re). Sąd Okr. rozpatrywał sprawę 19-letniej Florczak Zenony, zatrudnionej w charakterze robotnicy w kuchni żołnierskiej, oskarżonej o przywłaszczenie 1.400 zł, które częściowo zostały zużyte na libacje.

W połowie lipca wypłyną również na Bałtyk trzy inne szalupy 16 D. Ż. Kilkutygodniowa pływanka zaprawi przyszłych marynarzy w rzemiośle żeglarskim i pozwoli im wypocząć na wodzie po całorocznej pracy szkolnej, względnie przy warsztacie.

Florczak przyznał się do winy, w czasie śledztwa w MO i u sędziego śledczego, odwołała poprzednie zeznanie, oświadczając na rozprawie sądowej, że zeznania złożyła pod wpływem gróźb i bicia. Zbadana w charakterze świadka odwodowego, koleżanka oskarżonej w krzyżowym ogniu pytań prokuratora, zeznała, że jakkolwiek w czasie badań Florczakówny przez MO świadek siedziała na korzytarzu tuż przy drzwiach, jednak nie słyszała żadnych odgłosów bicia ani krzyków.

Po mowie prokuratora, domagającego się surowej kary, ze względu na czyn oskarżonej i jej kręctwo, Sąd ogłosił wyrok skazujący Florczak na 6 miesięcy więzienia bez zawieszania kary.

Ponadto Wydż. Apr. i H. komunique, iż w dniach od 6 do 13 bm. należy zarejestrować karty odcieczowe wraz z kartami zaopatrzenia kategorii I-szej prac. z lipca — odcinek IV — w następujących punktach rozdzielczych:

- 1. BSS — filje: Aleje 1 Maja Nr 9; Aleje 1 Maja Nr 31; Aleje 1 Maja Nr 32; Aleje 1 Maja Nr 37. Dworcowa Nr 27. Zduny Nr 1. Welniany Rynek Nr 4. Śniadeckich Nr 49. Sienkiewicza Nr 41. 2. Spółdzielnia Prac. Miejsk.; ul. Jeżuicka 4. 3. Spółdz. Samop. Chł., Aleje 1 Maja 63.

Punkty rozdzielcze złożą kupony (odcinek IV) do dnia 16.7. br. włącznie w Oddz. Kontr., pok Nr 7.

Pierwsza wystawa prac uczniów Szkoły Sztuk Plastycznych

Uśmiech niedowierzania na twarzy każdego pesymisty wywoła zapewne skromne zaproszenie Szkoły Sztuk Plastycznych w Bydgoszczy, donoszące o otwarciu I-szej wystawy prac uczniowskich. Przecież prace rozpoczęto dopiero w lutym br., a więc zaledwie pięć miesięcy temu!

dowodem żywotności talentów pomorskich, którym trzeba było stworzyć warunki pracy i dać możliwość rozwoju.

Pierwsza sala obejmuje studium malarstwa z natury. Aby poznać malarstwo, trzeba przede wszystkim opanować rysunek i jego walory. Rysunek ranny, kiedy światło nie jest takie kontrastowe, daje zupełnie inne efekty niż rysunek wieczorny. Jeśli chodzi o kolory, każdy z uczniów ma swoje indywidualne podejście, które już obecnie dość wyraźnie wskazuje na kierunek, w którym pójdzie.

A jednak Szkoła może się już poszczycić pewnym dorobkiem, który daje jasny pogląd na to, co jest jej celem i na to, czego dokonano w tak bardzo krótkim czasie.

Mówi się powszechnie, że wszelkiego rodzaju wystawy szkolne mają zazwyczaj charakter reprezentacyjny, nie dając wglądu w całość pracy nauczycielstwa ani w życie „szarego ucznia”.

Rysunek wieczorny — węgiel i ołów, szereg główek — studium ruchu oraz studium rysunkowo-walorowe i studium perspektywistyczne są dość bogato reprezentowane przez wszystkich uczniów Szkoły.

Jawnym tego zaprzeczeniem, jest właśnie wystawa, zorganizowana z wyraźnego polecenia Ministerstwa, będąca jeszcze jednym

ko w rysunku i malarstwie i aby podstawy kompozycyjne były u niego przetwarzone — wprowadzono zupełnie nowy dział kompozycji brył i płaszczyzn.

Komponowane z kolorowych kawałków papieru, odpowiednio naklejanego, tworzy obrazy, które mają na celu wyrobienie czułości na barwę Szereg ciekawych prac pokazano w dziale projektowania np. dobrego orla, stylizowanego w różnych formach.

Bogaty również jest dział projektowanych wzorów służących do oprawy ewtl. książek, do tkanin, papierów do owijania cukierków itd. Uczennice za pomocą stempla kartoflanego, tanim sposobem wytłaczają skomponowany wzór na papier. Ten dział daje wielkie możliwości na przyszłość, gdyż po ukończeniu Szkoły, uczeń może stać się doradcą artystycznym we fabrykach włókienniczych, przez co nie będziemy zmuszeni do kupna wzorów zagranicznych.

Za pomocą taniego materiału, jak rulonów uszytych ze skrawków trykotu czy jedwabiu względnie worków papierowych można

komponować prześliczne zwierzęta, przez co u uczniów wyrabia się kompozycja ruchu.

Bogaty także jest dział reklamowy, obejmujący poprawne napisy, dobre ustawianie liter, ich budowę itd.

Piękne rozwiązania znaleźli uczniowie w dziale grafiki użytkowej: estetyczne ilustracje stron czy dekoracje efektywne okładek, winiety, bardziej dekoracyjne, a do podręczników szkolnych bardziej precyzyjne.

Dział tkactwa, projekty szalików i najprostrze wzory kilimów, których wzory wykonane na małych ramach przycinają oko efektywnością i skromnością zarazem. Skromny jeszcze dział galanterii i mody reprezentowany był tylko przez wzory na torby sportowe.

Rysunek wieczorny obejmuje ceramikę i meble.

Uczniowie z działu ceramiki otrzymali ostatnio zamówienie na zaprojektowanie dla fabryki we Włocławku serwisu obiadowego i podwieczorkowego. (x)

Wstrzymanie ruchu statków podczas regat w Brdrujściu

Państw. Zarząd Wodny podaje do publ. wiadomości, że wskutek regat jubileuszowych w dniach 6 i 7 lipca br. wstrzymuje się od godziny 14 do 19 w porcie wewnętrznym (między mostem kolejowym w Łęgnowie a sluzą w Brdrujściu) ruch wszelkich parostatków, motorówek, żaglówek, łodzi i kajaków oraz łodzi wioślarskich nie biorących udziału w regatach.

Ważne zebranie Koła Polskiego

Ważne zebranie Koła Polskiego Związku b. więźniów politycznych, hitlerowskich więzień i obozów koncentracyjnych w Bydgoszczy odbędzie się w czwartek, dnia 18 lipca br. o godzinie 18-tej w sali OKZZ, ul. Toruńska 30, celem wyboru władz. Udział biorą pełnoprawni członkowie Związku. Uchwały zapadają bez względu na ilość zebranych. Zarząd Koła

Co? gdzie? kiedy?

TEATR POLSKI
Piątek: Skiz. Sobota: Skiz. Niedziela: godz. 15.30 i 19 Skiz
TEATR POWSZECHNY
Piątek, sobota, niedziela: Nieczynny.

POMORSKI DOM SZTUKI
Piątek: godz. 19 IV koncert symfoniczny.

Wystawa Prac Uczniów Szkoły Sztuk Plastycznych — otwarta codziennie od 10 — 13 i od 15 — 18. Wstęp 3 zł.

CYRK (ul. Król. Jadwigi)
Czwartek: g. 16.30 i 19.30 — 18 atrakcji.

TEATRY ŚWIETLNE
Pomorzanin: Manewry miłosne. Orzeł: Białymurzyn. Polonia: Góra dziewczęta. Wolność: Świat się śmieje. Bałtyk: Świniarka i pastuch.

NAJWAŻNIEJSZE TELEFONY
Komenda miasta M.O. 23-47
Pogotowie Ratunkowe 10-00
Straż Pożarna 11-11
Międzymiastowa 00

DIŻUR APTEK
Pod Koroną, Dworcowa 48. Pod Niedźwiedziem, ul. Niedźwiedzia. Przy Bielawkach, Al 1 Maja 91.

Abonujcie IKP Ma radiowej fali ROZGŁOSNIA POMORSKA SOBOTA 6 LIPCA

6.00 Progr. og-polski; 6.20 Progr. og-polski; 6.25 Progr. og-polski; 8.30 Muz. rozrywk.; 9.00 Inf. miejsc.; 9.10 Dykt. progr. dla radiowizjów; 11.45 Pog. roln. „Kalendarz robót ogrodniczych na lipiec” opr. Z. Makowski; 11.57 Progr. og-polski; 14.50 Inf. miejsc.; 15.00 Pog. pt. „Grudziądz dzisiejszy” opr. A. Olkiewicz; 15.10 Konc. kap. lud. Fr. Małego; 15.35 Skrz. radiofon. 15.45 Pieśni lud. w wyk. żeńskiego kwartetu PR. 16.00 Progr. og-polski. 21.00 Myśl demok. i post. w liter. polsk. „Stefan Żeromski” opr. dr J. Piechocki. 21.15 Jak spędzić niedzielę. 21.30 Konc. życz. 22.00 Progr. og-polski. 23.30 Akt i muz. tan. 24.00 Zak. aud.

Echa zgonu ś. p. Zygmunta Felczaka

Kondolencje

W związku ze zgonem ś. p. Zygmunta Felczaka, Wicewojewody Pomorskiego, założyciela i naczelnego redaktora „Ilustrowanego Kuriera Polskiego”, prezesa Rady Nadzorczej Spółdzielni Wydawniczej „Zryw”, posła do Krajowej Rady Narodowej, wiceprezesa Zarządu Głównego Stronnictwa Pracy, prezesa i członka wielu towarzystw społecznych, redakcja nasza otrzymała szereg telegramów i listów kondolencyjnych, których treść podajemy poniżej:

Wstrząśnięci wiadomością o zgonie nieodżałowanej pamięci ś. p. Zygmunta Felczaka, przesyłamy rodzinie zmarłego, jak i Zarządowi Wojewódzkiemu SP wyrazy najgłębszego współczucia.

Zarząd Wojewódzki Stronnictwa Pracy w Poznaniu
(-) Witkowski, prezes
(-) Idzior, sekretarz

Wstrząśnięty wieścią o zgonie Prezesa Zygmunta Felczaka przesyłam Szanownym Kolegom w imieniu naszej Redakcji i Administracji i swoim własnym — wyrazy głębokiego żalu.

Niepospolity umysł Zmarłego Jego żarliwość w pełnieniu służby dla Kraju, niezwykle szeroki zakres Jego zainteresowań publicznych — wysunęły Prezesa Felczaka na czoło ludzi wielkiej zasługi. Kraj stracił w Nim wybitnego obywatela a dziennikarstwo polskie dużej miary Publicystę
Nacz. Red. „Ziemi Pomorskiej”
(-) Stanisław Ziemak

Nieoczekiwana śmierć Prezesa Zygmunta Felczaka pograża w ciężkiej żałobie całe dziennikarstwo polskie.

Zmarły przez długie lata pracy na Pomorzu świecił nam przykładem ofiarnego trudu dla Ojczyzny.

Zatroskany o Jej przyszłość, zapartyżony w dziejowe przemiany wywołane ostatnim kataklizmem światowym ś. p. Zygmunta Felczak oddał Krajowi umysł, serce i wyjątkowy zapał twórczy.

Nie zdołał zaprowadzić do końca dzieła, które rozpoczął paść na posterunku podczas walki o Nową Polskę.

Wśród czoł, jaką społeczeństwo otacza Jego pamięć, dziennikarstwo polskie, w którego szeregach Zmarły był niezwykle postacią, chyli czoła przed Jego trwałą dla Kraju zasługą.

Prezes Zarządu Oddziału Związku Zawodowego Dziennikarzy Pomorskich
(-) Stanisław Ziemak

Prócz tego otrzymaliśmy kondolencje od:

Oddziału poznańskiego „Ilustrowanego Kuriera Polskiego”;
Towarzystwa Przyjaźni Polsko-Radzieckiej Oddział w Bydgoszczy.

Prócz tego wpłynęły na ręce wdowy po ś. p. Zigmuncie Felczaku następujące kondolencje:

Wielce Szanowna Pani Wicewojewodzino!

W związku z nagłą śmiercią ś. p. męża Pani niniejszym mam zaszczyt złożyć najgłębsze wyrazy współczucia oraz proszę przyjąć łaskawie do wiadomości, że śmierć Jej męża jest bolesną stratą nie tylko dla naszego miasta, ale i dla całego społeczeństwa polskiego.

Proszę przyjąć wyrazy najgłębszej cześci. Pozostaje z wysokim pozdaniem
(-) J. Twardzicki
prezydent miasta

Do Obywatelki Felczakowej w Bydgoszczy
Z okazji niespodziewanego zgo-

nu męża ś. p. Zygmunta Felczaka, Wicewojewody Pomorskiego, przesyłam w imieniu mi podległych pracowników Starostwa i Wydziału Powiatowego moje najgłębsze współczucie.

Starosta Powiatowy
(-) L. Michalski

Do Wpani Anny Felczakowej w Bydgoszczy
Z wielkim żalem dowiedzieliśmy się o tak nagłym zgonie ś. p. małżonka.

Doceniając olbrzymią stratę, którą poniosło nie tylko nasze województwo, ale w ogóle nasz kraj przez odejście tak cennego pracownika na niwie podniesienia kultury ojczystej, ślę imieniem swoim oraz naszej instytucji szczerze wyrazy współczucia.

Dyrektor Oddziału Centr. Zarz. Państw. Zakł. Graf.
(-) St. Brzęczkowski

Wpani Wpawódzina A. Felczakowa Pełnomocnik Oddz. PCK w m. W imieniu własnym i pracowników Oddziału Bydgoskiego Polskiego Czerwonego Krzyża, pozwałam sobie złożyć szczerze wyrazy współczucia w związku z nieodżałowaną stratą jaką Wpawo poniosła.

PCK, Oddz. Bydgoszcz

Wicewojewodzina Felczakowa w Bydgoszczy

Z powodu przedwczesnego zgonu ś. p. małżonka pani, wicewojewody Felczaka Zygmunta, niestrudzonego bojownika Polski Demokratycznej, wyrazy szczerzego współczucia przesyła

Kom. Woj. MO na Pomorzu inż. Janikowski, mjr

Poza tym telegramy kondolencyjne nadszali: ks. Kołakowski, Fr. Bzamowa i Ziemkiwiczowie, Adam Grzymała-Siedlecki oraz Brzózka z Poznania.

Dalsze wyniki Głosowania Ludowego

Dokończenie ze strony 3-ej.

pytanie odpowiedziało „tak” — 16,839, „nie” — 1,227; na drugie pytanie „tak” — 17,084, „nie” — 1,022; na trzecie pytanie „tak” — 17,601, „nie” — 505.

Sosnowiec: Na pierwsze pytanie odpowiedziało: „tak” — 48,301, „nie” — 5,729; na drugie pytanie „tak” — 48,396, „nie” — 5,634; na trzecie pytanie „tak” — 50,841, „nie” — 3,183.

Bedzin - Miasto: Na pierwsze pytanie odpowiedziało „tak” — 16,919, „nie” — 1,024; na drugie pytanie „tak” — 17,191, „nie” — 752; na trzecie pytanie „tak” 17,597, „nie” — 346.

SZCZECIN (m). Wyniki głosowania ludowego na terenie miasta Szczecina przedstawiają się następująco: Ilość głosujących: 52,995, oddanych ważnych głosów 51,736, nieważnych 1,259. Na pierwsze pytanie „tak”: 31,435 czyli 60,76%, na pierwsze „nie” 20,307, czyli 39,24%. Na drugie pytanie „tak” 39,893 — 77,3%, na drugie pytanie „nie” 11,843 — 22,7%, na trzecie pytanie „tak” 49,216 — 95,5%, na trzecie „nie” 2,520 — 4,5%.

Tymczasowe wyniki głosowania z woj. dąbrowsko-śląskiego. Uprawnionych do głosowania 728,748, ilość głosów ważnych 695,608, czyli 95,4%. Na pierwsze pytanie „tak” odpowiedziało 94,4%, na drugie „tak” 95,7%, na trzecie „tak” 97,6%.

Bytom powiat. Wyniki głosowania

z 39 obwodów. Uprawnionych 44,683, głosowało 41,926, nieważnych 644 głosy. Na pierwsze pytanie „tak” odpowiedziało 37,942, drugie „tak” 38,442, na trzecie pytanie „tak” 38,739. Na pierwsze pytanie „nie” 3,540, na drugie „nie” 2,840, na trzecie pytanie „nie” 255 głosów.

Ks. dr Franciszek Korczyński biskupem - sufraganiem włocławskim

KRAKÓW (wiad. wł. — w.). Od chwili zgonu ś. p. ks. biskupa Kozala, zamężonego w Dachau, Włocławek nie posiadał sufragana.

Obecnie Ojciec Św. Pius XII zamianował biskupem sufraganiem włocławskim ks. dr Franciszka Korczyńskiego, kanonika kapituły katedralnej i rektora Seminarium Duchownego w Włocławku (konsekracja ks. biskupa Korczyńskiego odbyła się w ub. niedzielę, o czym donosiliśmy w wydaniu BP naszego pisma).

Zjazd Ligi Czerwonego Krzyża

WARSZAWA (PAP-ms). Przedstawiciele PCK odlecieli do Londynu na międzynarodowy zjazd Ligi CK w Oxfordzie. Zjazd odbędzie się w dniach 8—20 lipca.

Fundusz stypendialny im. Zygmunta Felczaka

W wyniku uchwały Zarz. Woj. Stronnictwa Pracy mającej na celu uczczenie pamięci ś. p. Zygmunta Felczaka, postanowiono, założyć fundusz stypendialny Jego imienia. Fundusz ten przeznaczony będzie na stypendium do jednej z wyższych uczelni w Polsce. Blizsze szczegóły funduszu ustalone zostaną na specjalnym posiedzeniu Zarządu Wojewódzkiego.

Zgodnie z tym. Zarząd Wojewódzki Stronnictwa Pracy na Pomorzu, przekazał do depozytu „Ilustrowanego Kuriera Polskiego”, w miejsce wienca kwotę 3000 zł na wspomniany fundusz.

Zarząd Wojewódzki Stronnictwa Pracy w Poznaniu, poinformowany o założeniu funduszu stypendialnego im. Zygmunta Felczaka, przekazał w miejsce wienca, do depozytu „IKP” kwotę 3000 zł.

Wydawnictwo „Ilustrowanego Kuriera Polskiego” przekazało na fundusz stypendialny im. Zygmunta Felczaka w miejsce wienców kwotę 10,000 zł, jako jednorazową

wpłatę, zobowiązując się jednocześnie przekazywać na wspomniany fundusz miesięcznie 5,000 zł.

W miejsce wienca na trumnę ś. p. Zmarłego złożyli na fundusz stypendialny im. Zygmunta Felczaka:

Adw. Henryk Trzebiński 3000 zł, Stefan Brzeziński, sekr. gen. SP 2000 zł, dr. Damazy Tilgner 2000 zł, mgr Henryk Zawadzki 500 zł, red. Andrzej Trella 2000 zł, dyr. Stefan Fredek 2000 zł, Stefan Idzior 500 zł, Antoni Urbański 500 zł, dyr. Józef Mencil 2000 zł, adw. Jan Kozłowski 1000 zł, Franciszek Sacha 1000 zł.

Pracownicy Redakcji i Administracji „Ilustrowanego Kuriera Polskiego” złożyli na fundusz stypendialny sumę 3700 zł.

APEL DO KÓŁ STR. PRACY

Wszystkie delegacje Kół Stronnictwa Pracy, które przybędą na pogrzeb ś. p. Zygmunta Felczaka uprasza się o zabranie z sobą sztandarów.

Dnia 3 lipca 1946 roku zmarł w Bydgoszczy ś. p.

Zygmunt Felczak

Wicewojewoda Pomorski

poseł do Krajowej Rady Narodowej, członek Komisji Morskiej K. R. N., członek Wojewódzkiej Rady Narodowej

W zmarłym tracimy wzorowego przełożonego

Cześć Jego pamięci!

Pracownicy Urzędu Wojewódzkiego Pomorskiego

4226r

Dnia 3 lipca 1946 r. zmarł w Bydgoszczy ś. p.

Zygmunt Felczak

Wicewojewoda Pomorski

W zmarłym tracimy nieocenionego i wzorowego przełożonego.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

Przewodniczący Pow. Rady Narodowej w Świeciu Starosta Powiatowy Świecki

Pogrzeb

ś. p. Zygmunta Felczaka

odbędzie się w sobotę, dnia 6 bm. Eksportacja zwłok do Bazyliki na Bielawkach z domu żałoby przy ul. Sielanka 6, o godz. 9 rano, po czym odbędzie się nabożeństwo żałobne. O godz. 16 wyruszy kondukt pogrzebowy z Bazyliki na Bielawkach na Cmentarz Nowofarny.

O czym zawiadamia

Komitet Pogrzebowy

Dnia 3 lipca b. r. zmarł w Bydgoszczy jeden z najstarszych publicystów Pomorza

ś. p. Zygmunta Felczaka

Wybitny polityk, świetny publicysta, człowiek o szerokich zainteresowaniach naukowych. Zmarły wnosil do służby Ojczyźnie szczerzy zapał i rozległą wiedzę, walcząc nieugięcie o Nową Polskę i nową treść naszego życia.

Dziennikarstwo polskie traci w ś. p. Zigmuncie Felczaku jedną ze swych czołowych postaci.

Cześć Jego pamięci!

Zw. Zawodowy Dziennikarzy R. P. Oddział Pomorski

Podróże do... obozów

DORTMUND (ZAP). Władze amerykańskie zarządziły, że wszystkie Niemcy, podróżujący w strefie amerykańskiej, muszą wykazać się pozwoleniem jazdy.

Holowniki szwedzkie powrócą do ojczyzny

GDYNIA (jm). W połowie lipca opuścą port gdyński i udadzą się do swoich portów macierzystych dwa szwedzkie holowniki obsługujące port.

i mającego w krótkim czasie przybyć drugiego holownika z tytułu rewindykacji z Niemiec, statki te okazały się zbyt ciężkie, zwłaszcza, że obciążają one znacznie skarb państwa.

Wypłacono Niemcom pół miliarda oszczędności wojennych

BERLIN (ZAP). Za zgodą władz okupacyjnych radzieckich, kasy oszczędnościowe i banki wypłacają właścicielom książeczek oszczędnościowych także te oszczędności, które zostały złożone w latach wojny.

Czy nie ma tam wśród tych pieniędzy sum, uzyskanych na stanowiskach w krajach podówczas podbi- tych?

Transport apatytów i rudy żelaznej dla przemysłu polskiego

GDYNIA (jm). Sowiecki statek „Nikolaj Bauman”, który przybył z Murmańska do Gdyni, przywiózł 2.500 t apatytów. W tym samym dniu szwedzki parowiec „Torfrid” przybył z Hargshamn do portu gdyńskiego z ładunkiem 761,4 t rudy żelaznej.

Zginęli bez śladu

BERLIN (ZAP). Policja berlińska energicznie poszukuje dwóch działaczy partii socjal-demokratycznej: 60-letniego Juliusza Schärfa oraz 40-letniego Hansa Loewentala, którzy na tle walki politycznej zginęli bez śladu.

„Toruń” w drodze do Polski

GDYNIA (jm). Polski tabor pływający powiększył się w najbliższych dniach o nową jednostkę. Będzie nią statek „Toruń”, który został rewindykowany z Niemiec i znajduje się w drodze do Gdyni.

Pieczętka kontrolna w rękach „herrenvolku”

MONACHIUM (ZAP). Nakaz przeprowadzenia kontroli dokumentów osobistych został przez władze polityczne w Nordhausen w Turyni bardzo gorliwie wypełniony.

Zapytać by tylko trzeba, czy tego pieczętowania członków „herrenvolku” nie robią czasem ci sami ludzie, którzy więziami obozów koncentracyjnych tatuowali numery.

Centrala Handlowa Przemysłu Drzewnego w Warszawie

Delegatura w Gdyni, ul. Świętojańska 84, tel. 212-51

poleca:

meble biurowe, komplety mieszkań, posadzkę, kompl. skrzynkowe, klepki do beczek, futryny do drzwi i okien oraz wszelkie wyroby drzewne wchodzące w zakres produkcji Przemysłu Drzewnego po cenach urzędowych

2 inteligentnych praktykantów

do działu nasiennego oraz jednego młodszego pomocnika z branży zbożowo-nasiennej.

Mala kobietko czy wiesz że:

Piegi, plamy, cery niedomagania kremu Gurasa w siedmiu dniach pochłania.

Sportowcy!

Nowootwarty Dom SPORTOWO-TURYSTYCZNY „MAX PLAY” M. Korzybska - Z. Beldowski Sopot, Rokossowskiego 31

Aromaty owocowe

do lemoniad, soków, wódek itp. polecamy

Piotrkowskie Zakłady Chemiczne Łódź, Śródmiejska 22, tel. 200-32

KOMUNIKATY

Najprzyjemniej spędzisz czas wyjeżdżając w niedzielę, 8. 7. o 7 rano autobusem do Ciechocinka. Powrót wieczorem. Bilety w Orpisie. (4207

HANDLOWE

Wełnę owczą skupuje po cenie wolnorynkowej „Wełna”. Bydgoszcz 3 Maja 22/7 (3593

Koszule, krawaty poleca Pracownia Krawatów i Koszuli w dużym wyborze po cenach hurtowych Edward Krysiak Łódź, Piotrkowska 136, tel. 137-07 potrzebni agencji z gotówką. (3922r

Weterynaryjne narzędzia chirurgiczne sprzedam. Włocławek, Spichlerza 24, m. 4. Skrzynka pocztowa 216. (4213r

Megafonowo — mikrofonowy wzmacniacz — odbiornik czynny komplet na samochód sprzedam. Gdańsk-Wrzeszcz, Piękna 6, m. 3. (4213r

Do sprzedania epidiaskop „Leitca” najnowszy i lampa kwarcowa „Hanan”. Oferty do „IKP”, Gdynia pod „Aparaty”. (4190r

Znaczki niemieckie, pamiątkowe, czyste, z lat 1939/44 większe ilości kupuje „Filateria”, Toruń, Pl. Bankowy 2 (4227r

Na sprzedaż większą ilość beczek syropowych po pulkach owocowych. Zgłoszenia do IKP, Bydgoszcz pod Nr „4223”. (4222

Maszyny biurowe remonty, konserwacja, przebudowa pisma na układ polski w 24 godz. Zakład wyposażony w pełen asortyment części wymiennych. Zakupujemy maszyny biurowe nawet zniszczone i polamane. Zakład Reperacyjny Maszyn Biurowych Janusz Skarbonekiewicz, Bydgoszcz, Pomorska 53, telef. 30-15. (3403r

Futra, lisy, skóry futerkowe, materiały włókiennicze, konfekcję, galanterię skórzaną podróżną kupuje — sprzedaje Skład Włókienniczo-Futrzarski, Gdynia, Świętojańska 36. 4165r

Klej kauczukowy do rowerów marki „Victoria” i „Continental” gwarantowany wysyłamy za zaliczeniem „Reklama”. Łódź, Piotrkowska 46. (4127r

Futra, lisy, materiały bielskie kupuje — sprzedaje firma „Alwir” Gdynia, Świętojańska 75, tel. 272-70. (4164r

„Pończocha Krajowa” Sp. z o. o., Hurt pończoch, wyrob. tekstylnych, Łódź, Nowomiejska 12 — Tel. 100-32. (4149r

Bieliznę damską, męską, kapiełowski, pończochy poleca Zofia Serafinowicz Łódź, Nowowiejska 4, sklep. (3921r

Okaza 2 domy w Gdańsku place budowlane, interesa handlowe, poleca, przyjmuje Marek, Bydgoszcz, Al. 1 Maja 46. (4119

Hurtownia galanteryjna Feliks Aszyk, Łódź, Nowomiejska 5, poleca po cenach niskich galanterie, biżuterię sztuczną, kosmetyki. Prowincja za zaliczeniem. (4066r

Klej do dętek wysyłamy za zaliczeniem. Fr. Zbigniew Maliski, Toruń, Król. Jadwigi 7 (4158r

Włosie końskie (ogony) w każdej ilości kupuje Drażkowski i S-ka, Bydgoszcz, ul. Wyzwolenia 1, (przy Pl. Teatralnym). Płacimy najwyższe ceny. (4023r

„Victoria” klej kauczukowy do dętek wysyłamy za zaliczeniem „Reklama”, Łódź, Piotrkowska 46. (4201r

Przybory szewskie, formy, prawidła oraz obuwie wszelkiego rodzaju najtaniej kupisz: Skład Bydgoszcz, ul. Magdalińska 18 (naprzeciw Halli Targowej). (6315

Pracownia torebek damskich R. Gajda, Łódź, Piotrkowska 31, tel. 269-04. (4041r

Belka Feliks, Łódź, Legionów 25a, tel. 111-68. Wysyłamy pakiety do pończoch i biustonosze za zaliczeniem pocztowym. Ceny hurtowe. (3808r

Pracownia torebek damskich R. Gajda, Łódź, Piotrkowska 31, tel. 269-04. (4041r

Belka Feliks, Łódź, Legionów 25a, tel. 111-68. Wysyłamy pakiety do pończoch i biustonosze za zaliczeniem pocztowym. Ceny hurtowe. (3808r

Odstąpię lokal w śródmieściu — Bydgoszcz, Smoleńska, Dworcowa 48/2 wejście Sienkiewicza. (4211

Ogrodnik, kawaler, dobry fach, poszukuje „dzierżawy ogrodnictwa ewentualnie przystąpi do spółki. Oferty pod „Ogrodnik” „IKP”, Łódź, Piotrkowska 66. (4209r

Jastarnia — pensjonat Kasztelanica poleca pokoje z utrzymaniem. Zarząd: Połomska Racyńska. (4213

Kupię teriera ostrowłosego tylko suchkę lub innego czystej rasy. Podać cenę. Zgłoszenia „IKP”, Gdynia pod „Szczeniak”. (4214r

Elektromonter potrzebny. Zgłoszenia Bydgoszcz, Sienkiewicza 44, m. 2. (4109

Potrzebna dziewczyna do małej rodziny. Wiadomość, Bydgoszcz, Piotra Skargi 12/1. (4206

Za złożone życzenia z okazji naszych srebrnych godów dziękujemy wszystkim Staropolskim Bóg zapłać, Janostwo Sytkowię, Nakło. (4223r

Kupię natychmiast maszynę do lodów, elektr. od 5—10 l, używaną na chłodzie w dobrym stanie. Kotowski, Gniew, 27 Stycznia 20. (4218

Kuśnierz z kartą rzemieślniczą, który poprowadzi na własny rachunek roboty, może się zgłosić. Sklep, pracownia do dyspozycji, pożądana gotówka. Miarowe Zakłady Krawieckie, Gdynia, Abrahama 91. (4189r

Czeladnik szewski od zaraz potrzebny. Pomorska 17. (4215

Dr Borysielwicz, akuszzeria, choroby kobiece, przyjmuje 9—18, Toruń, Szeroka 23. (4203r

Ogrodnik starszy ze szkołą ogrodniczą jako warzywnik gruntowych i inspektowych roślin na wielką skalę poszukuje posady. Bozok Józef, Słupsk, ul. Przemysłowa nr 15. (4224

Zaangażujemy od zaraz: 10 ekspedientek branży spożywczej, 2 branży masarsko-mięsnej, 3 branży bławatnej, 2 branży galanteryjno-papierniczej i 10 kasjerek sklepowych. Reflektujemy tylko na siły pierwszorzędne. Zgłoszenia osobiste z ofertami i dowodami kwalifikacji w dziale personalnym Spółdzielni „Zgoda” przy ul. I Armii WP 37 w godzinach od 8—9 dnia 6 i 7 bm. (4179r

Wakacyjny kurs wstępny języka angielskiego z ćwiczeniami słownymi dla młodzieży szkolnej (13—16 lat) przy M. Gimnazjum Kupieckim (prof. Klejnot) Kopernika I, II piętro, klasa 53, wtorki i piątki 17.30 do 18.45. Lekcja wstępna 5 lipca. Pierwsza lekcja kursu 9 lipca. Zapisy do 9 lipca przed wykładami także i z rana w sekretariacie. Kurs początkowy angielskiego dla dorosłych i młodzieży licealnej także poniedziałki, czwartki 17.30 do 18.55. Pierwszy wykład 8 lipca. Zapisy przed wykładami klasa 53 lub z rana w sekretariacie. (4224

Matejclowa Augustyna, żonę Lubę repatriantów ze Stanisławowa obecnie zamieszkałych w Słupsku lub okolicy poszukuje Kuba. Kto poda dokładny adres otrzyma 500 zł nagrody. Adresować: Koszalin, jednostka wojsk. 2647 A, Adam Almer. (4220

Poszukuje rodziców Pudełko Pawła i Rozalii, zgłoszenia u prasza się kierować do syna: Gdańsk — Ormilla, ul. Nowiny 24. (4205r

Franciszka Biesiadeckiego ze Lwowa, syna Anieli poszukuje znaną Matkę z lat ostatnich. Adres IKP, Bydgoszcz. (4221

Józef Bolwach wyjechał w listopadzie 1945 z Wilna poszukiwany przez Matkę Stefanię Bolwach, Bydgoszcz, Grunwaldzka 11. (4219

Irenę Antonowicz z Lioby poszukuje Stanisław Hajkow, skł. Bydgoszcz, Jagiellońska 28/2. (4216

Helene Sienkiewiczównę, wywiezioną do Niemiec z Wilna, ul. Paskowej, poszukuje rodzina. Koszalin, Miła 16, Sienkiewicz. (4157

Kazimierz Nekanda-Trepka, Kraków, Grzegorzeczka 20, Dom Medyków poszukuje Wimbora Józefa. (4205

Unieważniam zagubione dokumenty, kartę RCU, kartę rozpoznavczą, leg. pracy na nazwisko Uber Jan, zam. w Mkwie, gm. Pszczółki, pow. Gdański. (4212r

Unieważniam zagubione dokumenty, kartę RCU, kartę rozpoznavczą, leg. pracy na nazwisko Leopold Tomasz, Laskowice. (4226

Maszyny biurowe kupno naprawa — przebudowa L. Lasowy - Bydgoszcz, Śniadeckich 26 - Tel. 14-57

Worki, sienniki, płachty nieprzemakalne, pokrowce na samochody ciężarowe — Fartuchy robocze, derki na konie Poznańska Fabryka Worków i Wyrobów Jutowych - Poznań

PRZETARG Biuro Odbudowy Portów Gdańsk-Wrzeszcz, Morska 22 ogłasza przetarg, nieograniczony na wywózkę 1.500 m³ kłoców sosn. do Stacji Kolejowej.